9. Морозов Є. Приватний виконавець – суб'єкт владних повноважень. ЛІГА.Блоги. URL: https://blog.liga.net/user/emorozov/article/43277
10. Виконання рішень у цивільних та господарських справах відтепер контролюватиме суд – діє закон. Закон і Бізнес. URL: https://zib.com.ua/ua/164690.html
11. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1697-VII / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text
12. Про учасників виконавчого процесу. Дніпровське міжрегіональне управління Міністерства юстиції України. URL: https://just-dnipro.gov.ua/pro-uchasnykiv-vykonavchoho-protsesu/
13. Чепурний В. Зміст статусу приватного виконавця як суб'єкта публічно-управлінських правовідносин в Україні: постановка проблеми. *Law. State. Technology*. 2024. № 1. С. 39–43. DOI: https://doi.org/10.32782/LST/2024-1-6
14. Учасники виконавчого провадження. Деснянський районний суд міста Києва. URL: https://ds.ki.court.gov.ua/sud2603/gromadyanam/111/702054/
15. Ільєва Н. В., Ковальчук О. М. Класифікація суб'єктів адміністративного права та місце в ній адвоката. *Правова держава*. 2024. № 54. С. 18–25. DOI: https://doi.org/10.18524/2411-2054.2024.54.304861. URL: http://pd.onu.edu.ua/article/view/304861

DOI https://doi.org/10.36059/978-966-397-613-6-95

ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЗОРОСТІ ПУБЛІЧНИХ КОШТІВ

Шухнін Антон Сергійович
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри цивільного, адміністративного та фінансового права
Класичного приватного університету
м. Запоріжжя, Україна
ORCID: https://orcid.org/0009-0000-8065-8205

Розвиток інформаційного суспільства та цифровізація публічного управління зумовили якісні зміни у правовому механізмі забезпечення відкритості публічних коштів, реалізації принципу прозорості та підзвітності у сфері публічних фінансів. За останнє десятиліття

центральне місце в системі гарантій фінансової дисципліни зайняли цифрові інструменти, що зумовлює потребу в науковому осмисленні їх правової природи.

Для комплексної характеристики цифрових інструментів забезпечення прозорості публічних коштів проаналізуємо їх характерні юридичні ознаки, які відрізняють їх від інших об'єктів інформаційних правовідносин. Насамперед слід відмітити їх *похідний (обслуговуючий) характер*, оскільки цифровий інструмент не породжує самостійних прав та обов'язків із розпорядження публічними коштами, а виконує допоміжну – інформаційно-забезпечувальну – функцію, супроводжуючи основні фінансові (приміром, бюджетні) процедури (наприклад, формування, розгляд, затвердження, виконання бюджету, звітування про його виконання). Тобто, будь-який веб-портал, електронний реєстр, платформа і т.п. виступає специфічним форматом відображення різного роду дій щодо фінансових ресурсів, тобто є своєрідною «оболонкою» певного вмісту (в нашому видку інформації про дії з публічними коштами) і не може фізично існувати самостійно без внутрішнього наповнення.

Наступною невід'ємною правовою ознакою цифрових інструментів забезпечення прозорості публічних коштів є їх *публічно-правовий характер створення й адміністрування*. Відповідні цифрові системи створюються за рішенням органів державної влади (Кабінету Міністрів України, Міністерства фінансів України тощо) і адмініструються державними або уповноваженими ними установами, що виключає їх довільне регулювання приватноправовими інструментами. Так, однією з складових механізму забезпечення доступу до інформації щодо використання публічних коштів, який врегульовано Законом України «Про відкритість використання публічних коштів» № 183-VIII від 11.02.2015 р [1] визначено єдиний веб-портал використання публічних коштів як офіційний державний інформаційний ресурс у мережі Інтернет (доступ до інформації на ньому є вільним і безоплатним). Законом не тільки передбачено запровадження зазначеного цифрового інструменту, але й чітко врегульовано всі відносини, що «пов'язані з підготовкою і оприлюдненням розпорядниками та одержувачами коштів державного і місцевих бюджетів, підприємствами, Національним банком України, державними банками, державними цільовими фондами, а також Фондом загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття та органами Пенсійного фонду інформації про заплановане і фактичне використання публічних коштів». Адміністрування даного веб-порталу здійснюється суб'єктом, уповноваженим Кабінетом Міністрів України. Згідно Розпорядження Кабінету Міністрів України «Деякі питання

створення і функціонування єдиного веб-порталу використання публічних коштів» № 911-р від 14.09.2015 р., адміністратором єдиного веб-порталу використання публічних коштів уповноважено державну установу «Відкриті публічні фінанси» [2]. Забезпечення створення та функціонування єдиного веб-порталу використання публічних коштів покладено на Міністерство фінансів України (п. 2 Розпорядження) [2].

Слід також відзначити *обов'язковість використання* таких цифрових інструментів забезпечення прозорості публічних коштів суб'єктами, коло яких визначено законом. Вони не мають права вибору – оприлюднювати інформацію через відповідну систему чи ні, оскільки таке оприлюднення є їхнім законодавчо встановленим обов'язком, невиконання якого тягне юридичну відповідальність До таких суб'єктів належать розпорядники та одержувачі бюджетних коштів, суб'єкти господарювання державного й комунального секторів економіки тощо. Так, згідно статті 2 Закону України «Про відкритість використання публічних коштів» № 183-VIII, інформація на єдиному веб-порталі використання публічних коштів готується та подається «розпорядниками та одержувачами коштів Державного бюджету України, бюджету Автономної Республіки Крим і місцевих бюджетів, органами Пенсійного фонду, підприємствами, а також Фондом загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття» [1]. Даний Закон покладає на зазначене коло суб'єктів «відповідальність за неоприлюднення, несвоєчасне оприлюднення, недостовірність, неточність, неповноту інформації, що оприлюднюється» [1]. Відповідно п. 11 Постанови КМУ «Про затвердження Порядку адміністрування єдиного веб-порталу використання публічних коштів» № 694, «реєстрація суб'єктів надання інформації про використання публічних коштів здійснюється у порядку, затвердженому Мінфіном» [3].

Також варто відмітити *поєднання технологічної та процедурної складових у правовому регулюванні* цифрових інструментів забезпечення прозорості публічних коштів, оскільки воно стосується не лише технічних характеристик системи (формату даних, способу їх подання, машиночитаності тощо), а й процедури інформування – строків, періодичності, обсягу та порядку оприлюднення відомостей. Згідно п.15 Постанови КМУ № 694, «суб'єкт надання інформації про використання публічних коштів здійснює оприлюднення інформації на веб-порталі відповідно до затверджених Мінфіном форм та форматів даних» [3].

Зазначені чотири характерні ознаки цифрових інструментів забезпечення прозорості використання публічних коштів зумовлені самою природою публічних коштів (інформація про які є змістовним напов-

ненням даних цифрових систем), і такі ознаки будуть притаманні будь-якому новому цифровому інструменту у сфері забезпечення прозорості використання публічних коштів.

Література:

1. Про відкритість використання публічних коштів : Закон України № 183-VIII від 11.02.2015 р. URL: ttps://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183-19#Text

2. Деякі питання створення і функціонування єдиного веб-порталу використання публічних коштів : Розпорядженням Кабінету Міністрів України № 911-р від 14.09.2015 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/911-2015-%D1%80#Text

3. Про затвердження Порядку адміністрування єдиного веб-порталу використання публічних коштів : Постанова Кабінету Міністрів № 694 від 14.09.2015 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/694-2015-%D0%BF#Text

DOI https://doi.org/10.36059/978-966-397-613-6-96

КООРДИНАЦІЯ ТА ДЕРЖАВНИЙ КОНТРОЛЬ У СИСТЕМІ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ Й МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Смирний Олександр Сергійович
Доктор філософії у сфері права
ORCID ID: 0009-0001-1479-9613

Найбільш поширеними формами взаємодії органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади є координація спільної діяльності та здійснення державного контролю. Координація передбачає погодження дій суб'єктів у різних сферах суспільного життя з метою досягнення спільного результату, тоді як державний контроль полягає у здійсненні організуючого та керуючого впливу на відповідну діяльність [1].

Одним із найбільш поширених проявів координаційної взаємодії є передача органам місцевого самоврядування окремих повноважень органів виконавчої влади відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні». Ефективність делегування безпосередньо залежить від того, чи здатен орган місцевого самоврядування забезпечити реалізацію відповідних функцій більш результативно,